

Kirkjurnar í Føroyum

v/Ragnar Samuelsen, Klaksvík

Nólsoyar Kirkja

– Kirkjan á Tanganum

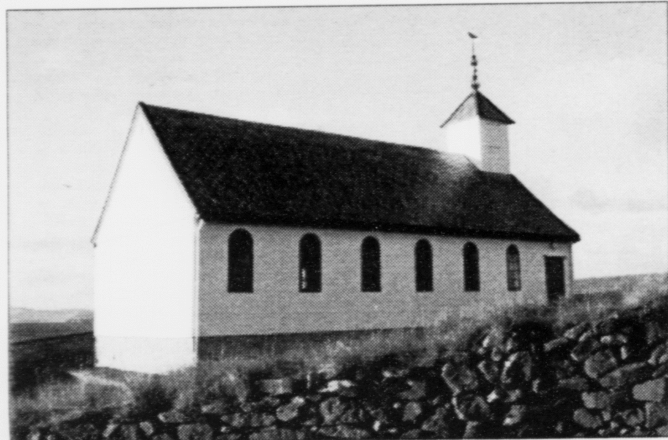
Tann kirkjan, sum nú stendur á kirkjutanganum, er bygd í 1863. Hon varð vígd hin 2. august 1863. Mortan Andrasson av Argjum stóð fyri byggingini.

Ludvig á Lambamyru

lagdur eftir veginum undir hvalvinum runt altirkjuskipið. Nú er hvalvið stjørnskrytt. Reliefið, ið stendur yvir inngongdini til kirkjuskipið, sum sýnir Jesus vælsigna smábørn.

Forkynder í Herrens død. Indtil han kommer. (1. Kor. 11.26.)

Tann gylti krossurin er gáva frá kirkjufólkinum, og er hann gjørdur í København

»Solo deo Gloria« - Gud aleina æruna er innskrivað í kirkjuna í Nólsoyar Kirkju

hefur gjørt prædikustólin, meðan ein maður úr Havn, Debes dreygarin, hefur gjørt snældurnar, ið eru framman fyri altarinum, og eftir kirkjuloftinum. Lesipultin hefur nevndi Ludvig á Lambamyru eisini gjørt. Hann var snikkari, og ættadur úr Nólsoy.

Kirkjan uttan

er øll klødd við timbri og málað hvít.

Annars hefur torið fingið onkrar ábøtur hesi farnu árin. Takið á kirkjuni er úr skiftersteini. Í 1980 varð fyrsta takið skift út við annað skiftertak. Kirkjuspírið er skift út minst 2 ferðir. Seinast í 1987. Tað hefur altíð havt sama snið. Verandi kirkjuspír hava nólsoyingarnir Tummás Jákup Jacobsen og Jørgen Poulsen gjørt.

Kirkjan innan

Forkirkjan er 3 alin og 6 tummar breið, innvendugt mál. Kórið er 10 alin stórt.

Tað, ið sermerkir kórið í Nólsoyar kirkju er, at kirkjan hefur tvær kórsgáttir, og at altarið stendur leyst frá kórsvæginum. Ivaleyst í einastu kirkju í Føroyum.

Gávur frá teimum, sum bygdu kirkjuna

Tá ið kirkjan varð bygd, góvu arbeiðsmennirnir og kirkjufólkið kirkjuni fyra lutir.

Tann stóra gylta krossin til altarið, sum nú stendur á gólvinum inni í kórinum. Ein gyltan lista, ið varð

Sagt verður eisini, at Andreas Djurhuus próstur hefur givið kirkjuni hetta listaverkið.

Lutir á altarinum

Í einum kirkjusýni frá 1872 stendur, at kalikurin og diskurin er úr tini, men í 1850 eru nevndi kalikur og diskur úr silvri. Í Nólsoy hefur tó altíð verið sagt, at kalikurin og diskurin eru frá gamla niðurlagda Argja hospitali, og vórðu seldir Nólsoyar kirkju í 1804.

Altarkannurnar

Elsti silvurlutur er eitt valsmið, lok á einari glaskannu, sum hefur verið altarkanna í Nólsoyar kirkju. Løkið er stemplað í 1708.

Altarstakarnir

Tveir stórir ljósastakar eru á altarinum. Teir eru keyptir fyri kirkjutígginda. Tveir teir smærri altarstakarnir eru givnir fyrst í hesi öld. Tað var Jákup í Túni gravarin, sum tá hann í 1916 skuldi grava eina grøv, kom niður á eitt steinkar. Hetta kárið varð tikið upp og reinsað. H. A. Djurhuus og M. A. Jacobsen frættu um hetta. Teir góvu kirkjuni hesar umrøddu ljósastakar, sum samsýning fyri kárið.

Krossurin

Hesin krossur, sum nú stendur á gólvinum, men fyrr stóð á altarinum, er 1,5 m høgur. Á fótinum á honum er skrivað á donskum: Så ofte som i æder dette brød og drikker denne kalk.

í 1863.

Eisini her var Andr. Djurhuus undangongumaður.

Ljósakrúnurnar

Í dag hanga 3 ljósakrúnur í kirkjuni. Tann elsta, tann í miðjuni, hefur verið teaturljósakrúna, men upprunan til hana veit eingin í dag at siga. Hendan ljósakrúnan hefur 6 armar, sum hvør greinar seg í tvey, so hon hefur 12 ljós. Stigtakararnir til keyp av innastu ljósakrúnuni vóru nólsoyingarnir, sum í 1935 vóru við sluppini »Albert Victor«. Á Kappanum kom skipið í herviligt ódnarveður, og stóðan gjørdist rættuliga hættislig. Á hesum túrinum komu teir ásamt um, at geva kirkjuni eina olussu, eina ljósakrúna. Komnir aftur til Nólsoyar skipaði manningin fyri húsainnsavning til frama fyri einari ljósakrúnu.

Eftir seinna heimsbardaga bað kirkjufólkið nólsoyingin Ernst Hansen (hann var beiggi fyrstalestrarin Leif Hansen) um at útgeva eina ljósakrúna, sum hóskaði til kirkjuna. Ernst Hansen, sum var búsetandi í Danmark, hevði forfall júst tá, og bað hann tí konuna Elsy saman við handilsmaninum Edvardi Hansen, sum um hetta mundið var staddur í Danmark, hyggja eftir einari ljósakrúnu. Teir komu fram á ljósakrúna, sum teir vildu keypa, men tá gjaldast skuldi, var hon ov dýr.

Ein danskur handelsmaður, sum Ernst Hansen kendi,

løg hjá knút Olsen

Mítt fagra land

2. Mítt land, mítt land, mítt móðurland, tá barn eg var, eg knytti at tær ástarband; úr fjalli og á fjørusand tú dýrt ert mær. Hvørt sund, hvørt sker, hvønn stein, hvørt strá eg elska má.

4. Eg elski tína síðu skor, tin lundaring, tin bylgjundur, um bátaborð; men mest títt fólk. Ei geva orð um heimins kring í míni sal so sælt eitt ljóð sum: land og tjóð.

6. So sárá sigast søgur frá um hildarleik, so mangur søkk í bylgju blá, og bløðugt lík á hellu lá, tá upin sveik. Men teirra stríð og stórverk prúð oss livga nú.

8. Guð, signa tú mítt dýra land, mitt heim í verð, so gøgnum sirm og solarbrand tað grøt til fragan blómstund, og fruktr ber. Tin miskunn fevni mild og blíð um dal og fjóð.

3. Eg elski tína blómulið, tin gylta dal, tin fuglasong á summartíð og ámar við eyrnidum í, títt fossaspæl, tin søgva, sum føðir fisk og hval í ómett tal.

5. Her slitu fedrar sína tíð í sorg og gleim, ei gjørdist lagnan altíð blíð, tó fúsir teir við blóðsprongt stríð sær bygdu heim. Nu hvíla teir í síni jørð, og trugv hon grøt.

7. So hvíli fedrar væl í fríð og gloymdir ei. Hin dýra arv, vit tóku við, vart fagra mál, vart fríða síð, vart ævskenið á fyrmdargrund at fremja væl nu vígast skál.

9. Min tjóð! Guð lat teg visdom fá til heimans gætt, so kærleiki og semja má imillum manna eiga ráð. Við rættarmagn tu vinn tær fram; státt stólt og fri um alla tíð.

Mikkjal Thomsen og P. Jørgen

hevði frætt um hetta. Hann gav pening til tiltakið, so mikið, at ljósakrúnan kundi verða keypt. Tann uttasta ljósakrúnan er givin av Leif Mohr, el. installatøri í Havn.

Doyppifundurin

Doyppifundið er úr kopari. Innskrift er eingin. Í einum kirkjusýni frá 1782 verður nevnt eitt doypifat úr kopari. Líkt er til, at hetta er sama doypifat.

Kannan til doypifatid er leika. Hvussu gomul kannan er, veit eingin í dag at siga nakað um.

Altartalvuna

hefur Kristin í Geil í Havn málað. Guttormur Eysturoy

gjørði rammuna. Altartalvuna visir Mariu, sum situr við fótur Jesusar í Betaninu, málað av N. V. Dorph.

Aldardúkarnir

eru triggir.

1. Givin av Jóhonn Mariu skylv Hansen og Mariu Eide Petersen í 1911.

2. Givin í 1933 av systrunum í Botni Petru Djurhuus og Josefinu Joensen, og

3. Givin av hjúnunum Marionnu og Richard Jacobsen í Kongsstovu.

Í 1964 fekk kirkjan nýggjan messuakul og messuskjúrta, og í 1966 góvu nakrar kvinnur í bygdini eitt garv-

að skinn at leggja inni í altarinum. Kрусifiksið, ið stendur á altarinum, er gjørt av nólsoyinginum Pól í Búð (1791-1857). Ludvík á Lambamyru, ið var sonur nevnda Pól í Búð, hefur latið kirkjuni nevnda krusifiks.

Kirkjuklokkan

í Nólsoyar kirkju hefur innskriftina »Soli deo gloria«, ið merkir Gud aleina æruna, og eisini Meficit, tað er: Meg gjørdi. Klokkan varð gjørd í 1778 av M. C. Troschellcoopp.

Orglið

sum nú er í kirkjuni, bygdi Chr. Kruse í Havn í 1972.